

अमृतबिन्दूपनिषत्

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।

yajatra - достойный поклонения, заслуживающий благоговения;

स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवांसस्तनूभिर्व्यशेम देवहितं यदायुः ।

tanū f - тело;

vyvaś (vivaś, V U.) - получать, проникать;

स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

svāsti f - благо; счастье; svāsti (+D.) да здравствует кто-либо;

स्वस्ति नस्ताक्षर्यो ऽरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ।

tārksya m - мифическое существо, в Ригведе конь-солнце; позже эпитет Гаруды;

ariṣṭanemi - с неповрежденным ободом, (om ariṣṭa - целый, неповрежденный, nemi - обод колеса)

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

हरिः ॐ ॥

मनो हि द्विविधं प्रोक्तं शुद्धं चाशुद्धमेव च ।

अशुद्धं कामसंकल्पं शुद्धं कामविवर्जितम् ॥ १ ॥

saṃkalpa m решение, воля, желание, стремление, мысль;

vivarjita - отделенный, свободный от ч.-л., лишенный ч.-л.;

मन एव मनुष्याणां कारणं बन्धमोक्षयोः ।

बन्धाय विषयासक्तं मुक्त्यै निर्विषयं स्मृतम् ॥ २ ॥

āvañj (I P., p.p. āsakta) - прикреплять, присоединять;

nirviṣaya - лишенный опоры, поддержки;

यतो निर्विषयस्यास्य मनसो मुक्तिरिष्यते ।

viṣ I P., IV P. - идти, приводить в движение, ускорять, возбуждать, способствовать;

अतो निर्विषयं नित्यं मनः कार्यं मुमुक्षुणा ॥ ३ ॥

निरस्तविषयासङ्गं संनिरुद्धं मनो हृदि ।

nirvaś (IV P. p.p. nirasta) - разрывать, вырывать, выбрасывать, уничтожать;

saṃ-ni√rudh VII U. - преграждать путь, останавливать;

यदा यात्यात्मनो भावं तदा तत्परमं पदम् ॥ ४ ॥

तावदेव निरोद्धव्यं यावद्धृदि गतं क्षयम् ।

ni√rudh VII U. - сдерживать, запирает, подавлять; осаждать, отражать;

gata n - дорога, движение, способ, манера;

kṣaya m - уничтожение, уменьшение, истощение; конец, гибель;

एतज्ज्ञानं च ध्यानं च शेषो न्यायश्च विस्तरः ॥ ५ ॥

nyāya m - логика, правило, приказ, положение, логическое доказательство, заключение;

vistara m - распространение, многословность, занудство; instr. adv. подробно, пространно;

नैव चिन्त्यं न चाचिन्त्यं न चिन्त्यं चिन्त्यमेव तत् ।

पक्षपातविनिर्मुक्तं ब्रह्म संपद्यते तदा ॥ ६ ॥

paṅṣapāta *m* - полет; приверженность, склонность, пристрастие;

स्वरेण संधयेद्योगमस्वरं भावयेत्परम् ।

saṁdhaya - приобретать, получать; соединяться с к.-л.;

yoga *m* - связь, средство, усердие, сосредоточение, созерцание; магия...;

bhāvaya (caus. om √bhū) - создавать, проявлять, думать, узнавать...;

अस्वरेणानुभावेन नाभावो भाव इष्यते ॥ ७ ॥

anubhāva *m* - сила, мощь, достоинство;

तदेव निष्कलं ब्रह्म निर्विकल्पं निरञ्जनम् ।

niṣkala - целый, не разделенный на части;

nīrvikalpa - непоколебимый; не имеющий заблуждений;

nīrañjana - не окрашенный, чистый;

तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा ब्रह्म संपद्यते ध्रुवम् ॥ ८ ॥

निर्विकल्पमनन्तं च हेतुदृष्टान्तवर्जितम् ।

dr̥ṣṭānta *m* - пример, образец;

अप्रमेयमनादिं च यज्ज्ञात्वा मुच्यते बुधः ॥ ९ ॥

न निरोधो न चोत्पत्तिर्न बद्धो न च साधकः ।

nīrodha *m* - обуздание, заточение, окружение; затруднение, препятствие; подавление, уничтожение;

utpatti *f* - происхождение, возникновение;

sādha *m* - умелый человек, знаток; почитатель; волшебник;

न मुमुक्षुर्न वै मुक्त इत्येषा परमार्थता ॥ १० ॥

paramārthatā *f* - реальность, высшая истина;

एक एवात्मा मन्तव्यो जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु ।

suṣupti *f* - глубокий сон;

स्थानत्रयव्यतीतस्य पुनर्जन्म न विद्यते ॥ ११ ॥

vyatī (vi-ati√i, II P.) - преодолевать, проходить;

एक एव हि भूतात्मा भूते भूते व्यवस्थितः ।

vyavasthita (p.p. om vy-ava√sthā) - находящийся в ч.-л., зависимый от ч.-л., установленный, определенный; имеющийся;

एकधा बहुधा चैव दृश्यते जलचन्द्रवत् ॥ १२ ॥

घटसंवृतमाकाशं नीयमाने घटे यथा ।

ghaṭa *m* - кувшин, горшок, сосуд;

saṁ√var V U. - покрывать, закрывать, окутывать;

घटो नीयेत नाकाशः तथा जीवो नभोपमः ॥ १३ ॥

tadvat - также, таким образом;

jīva *m* - живое существо, душа;

nabhas *n* - воздушное пространство, атмосфера, небо;

upamā *f* - сходство, подобие;

घटवद्विविधाकारं भिद्यमानं पुनः पुनः ।

ākāra *m* - форма, внешний вид;

तद्भेदे न च जानाति स जानाति च नित्यशः ॥ १४ ॥

nityaśas adv. - постоянно, всегда;

शब्दमायावृतो नैव तमसा याति पुष्करे ।

puṣkara n - голубой лотос, небо, воздушное пространство; кончик хобота слона;

भिन्ने तमसि चैकत्वमेक एवानुपश्यति ॥ १५ ॥

शब्दाक्षरं परं ब्रह्म तस्मिन्क्षीणे यदक्षरम् ।

akṣara n - неиссякаемый, неизменный, нерушимый; слог, слово, звук, буква; священный слог "ОМ"

तद्विद्वानक्षरं ध्यायेद्यदीच्छेच्छान्तिमात्मनः ॥ १६ ॥

द्वे विद्ये वेदितव्ये तु शब्दब्रह्म परं च यत् ।

शब्दब्रह्मणि निष्णातः परं ब्रह्माधिगच्छति ॥ १७ ॥

niṣṇāta - умный, знающий, искусный;

ग्रन्थमभ्यस्य मेधावी ज्ञानवीज्ञानतत्परः ।

medhāvin - мудрый, умный, разумный, проницательный;

पलालमिव धान्यार्थी त्यजेद्ग्रन्थमशेषतः ॥ १८ ॥

palāla n - солома;

arthin - усердный, ревностный, добивающийся, ищущий;

गवामनेकवर्णाणां क्षीरस्याप्येकवर्णता ।

क्षीरवत्पश्यते ज्ञानं लिङ्गिनस्तु गवां यथा ॥ १९ ॥

liṅgin - имеющий отличительные особенности;

घृतमिव पयसि निगूढं भूते भूते च वसति विज्ञानम् ।

ni√guh (I U., p.p. nigūḍha) - покрывать, прятать, окутывать;

सततम् मनसि मन्थयितव्यं मनो मन्थानभूतेन ॥ २० ॥

manu m - мудрый, человек; Ману, прародитель человеческого рода;

ज्ञाननेत्रं समाधाय चोद्धरेद्ब्रह्मिवत्परम् ।

sam-ā√dhā III U. - налагать, устраивать; сосредотачивать, собираться с духом; переносить; объединять, приводить в порядок;

ud√dhar (ud√har, I P.) - вынимать; поднимать; спасать, извлекать, способствовать, содействовать;

निष्कलं निश्चलं शान्तं तद्ब्रह्माहमिति स्मृतम् ॥ २१ ॥

सर्वभूताधिवासं यद्भूतेषु च वसत्यपि ।

adhivāsa m - житель, жилище, место жительства;

सर्वानुग्राहकत्वेन तदस्म्यहं वासुदेवः ॥ २२ ॥

anugrāhakatva n - благосклонность, доброта, помощь, содействие;

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।

स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवांसस्तनूभिर्व्यशेम देवहितं यदायुः ।

स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो ऽरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ।

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

हरिः ॐ ॥